

Exam. Code : 214701

Subject Code : 4987

M.A. Sociology 1st Semester

CLASSICAL SOCIOLOGICAL TRADITION

Paper-I

Time Allowed—3 Hours] [Maximum Marks—100

Note :— Attempt **five** questions, selecting at least **one** question each from Sections A, B, C and D. The **fifth** question may be attempted from any Section. Each question carries **20** marks.

SECTION-A

1. Explain historical materialism. How did Marx use it in his theory ?
2. Explain Karl Marx's analysis of Capitalistic mode of production and class struggle. What are the intellectual reactions to his views ?

SECTION-B

3. Explain the Weberian approach to power and authority. Discuss the basis and types of authority.
4. Do you think sociology can be value free ? Discuss Max Weber's point on value free sociology.

SECTION-C

5. Discuss Durkheim's theory of suicide. How far is his theory of suicide relevant to the understanding of the suicides committed in modern Capitalist society ?
6. What according to Durkheim is the nature of relationship between the individual and society ? Explain this with the help of his analysis of division of labour in society.

SECTION-D

7. Define Logical and Non-Logical actions. Explain why most of the social actions are non-logical in nature.
8. Analyse Pareto's concept of the circulation of elite.

(Punjabi Version)

ਨੋਟ:— ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਓ ਤੋਂ ਸ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 20 ਅੰਕ ਹਨ।

ਭਾਗ—ਓ

1. ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਦਾਰਥਵਾਦ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। ਮਾਰਕਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ?
2. ਕਾਰਲ ਮਾਰਕਸ ਦੇ ਪੂੰਜੀਵਾਦ ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਵਰਗ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। ਉਸਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਬੌਧਿਕ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਕੀ ਹਨ ?

ਭਾਗ—ਅ

3. ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਬਾਰੇ ਵੇਬਰੀਅਨ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅਧਾਰ ਅਤੇ ਕਿਸਮਾਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
4. ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਜ ਸ਼ਾਸਤਰ ਮੁੱਲ ਮੁਕਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ? ਮੁੱਲ ਮੁਕਤ ਸਮਾਜ ਸ਼ਾਸਤਰ 'ਤੇ ਮੈਕਸ ਵੇਬਰ ਦੇ ਨੁਕਤੇ ਉਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—ਬ

5. ਦੁਰਖੀਮ ਦੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। ਆਧੁਨਿਕ ਪੂੰਜੀਵਾਦੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਦੁਰਖੀਮ ਦਾ ਆਤਮ-ਹੱਤਿਆ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਹੈ ?
6. ਦੁਰਖੀਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚਾਲੇ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਿਕ ਸਬੰਧ ਕੀ ਹੈ ? ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਕਿਰਤ ਦੀ ਵੰਡ ਬਾਰੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਇਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—ਸ

7. ਲਾਜ਼ੀਕਲ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਲਾਜ਼ੀਕਲ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ। ਦੱਸੋ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਮਾਜਿਕ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਕੁਦਰਤ ਵਿਚ ਗੈਰ-ਲਾਜ਼ੀਕਲ ਕਿਉਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ?
8. ਪਰੇਤੋ ਦੇ ਸ਼੍ਰੇਣੀ-ਵਰਗ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ।